

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **I.O.**, bývajúceho v B., proti žalovaným **1/ S. B.**, bývajúcemu v B. a **2/ V. B.**, bývajúcemu v B., zastúpenými Mgr. M. D., advokátom v B., o **určenie vlastníckeho práva**, vedenej na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 13 C 59/2005, o dovolaní žalovaných 1/, 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 26. novembra 2009 sp. zn. 16 Co 135/2009 rozhodol

t a k t o :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Banská Bystrica rozsudkom z 12. februára 2009 č.k. 13 C 59/2005-232 určil, že žalobca je výlučným vlastníkom nehnuteľnosti – rekreačnej chaty súp. č. X., stojacej na parcele č. X. v katastrálnom území K., obec K. Žalovaným 1/, 2/ uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi trovy konania 4 320,22 Eur v lehote 15 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia. Svoje rozhodnutie zdôvodnil citáciou ustanovení § 80 písm. c/ O.s.p. a § 132 ods. 1 Občianskeho zákonníka a vykonaným dokazovaním, na základe ktorého mal za preukázané, že u žalobcu existuje naliehavý právny záujem na určení vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, a to rekreačnej chate, nachádzajúcej sa v katastrálnom území K. Stav právnej neistoty u žalobcu pretrváva, keďže jeho vlastníctvo k tejto veci nie je zrejmé. Súd prvého stupňa v dôvodoch svojho rozhodnutia poukázal na dokazovaním preukázané skutočnosti a to, že žalobca na základe stavebného povolenia z roku X. postavil svojpomocne rekreačnú chatu nachádzajúcu sa v katastrálnom území K. a táto bola na základe rozhodnutia z roku X. daná do užívania. Súd mal ďalej za preukázané, že tejto rekreačnej chate bolo pridelené súp. č. X., pričom žalobca ju v prírode jednoznačným spôsobom ukázal, rekreačnú chatu otvoril

vlastným kľúčom, pričom preukázal taktiež napojenie inžinierskych sietí a to vodovodnej a elektrickej prípojky s tým, že v konaní dokladoval, že za užívanie vody a elektrickej energie na odbernom mieste K. č. X. platí poplatky za poskytnuté služby. Súdu bolo zrejmé, že takýto stav, ktorý vznikol pri technicko-hospodárskom mapovaní v roku X., kedy došlo k pochybeniu z dôvodu neznateľnej hranice v prírode, nezavinili žalovaní 1/, 2/, avšak súd vychádzal z toho, že rekreačná chata, ktorú označil v prírode žalobca súp. č. X. je vecou v právnom slova zmysle a vlastníctvo k nej je nepochybné, pričom vlastníctvo patrí žalobcovi, preto žalobe vyhovel. O náhrade trov konania rozhodol s poukazom na výsledok sporu a úspešnému žalobcovi ich náhradu priznal.

Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom z 26. novembra 2009 sp. zn. 16 Co 135/2009 na odvolanie žalovaných 1/ a 2/ rozsudok okresného súdu vo veci samej zmenil tak, že určil, že žalobca I.O., narodený X., rodné č. X., bytom B., je výlučným vlastníkom nehnuteľnosti – rekreačnej chaty súpisného č. X. o rozlohe X. m² stojacej na parcele č. X. v kat. úz. K., zapísanej v registri „C“ LV č. X., Správa katastra v B., katastrálny úrad B. Rozsudok okresného súdu v časti výroku o náhrade trov prvostupňového konania potvrdil. Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Mal za to, že prvostupňový súd z vykonaného dokazovania a listinných dôkazov správne zistil skutkový stav veci a vec správne právne posúdil. Naliehavý právny záujem žalobcu na požadovanom určení bol daný tým, že nesprávny zápis na liste vlastníctva č. X. (rekreačná chata, ktorú postavil, je zapísaná na mene žalovaných 1/, 2/), možno vyvrátiť len súdnym rozhodnutím. Výsledok súdneho konania má vplyv na postavenie žalobcu ako vlastníka rekreačnej chaty. Poukázal na to, že aj keď súd prvého stupňa správne určil ako vlastníka nehnuteľnosti žalobcu, nesprávny bol výrok rozsudku, keď absentoval základný údaj týkajúci sa označenia nehnuteľnosti, a to označenie listu vlastníctva (č. X.). Až po výzve odvolacieho súdu žalobca správne doplnil svoj návrh tak, aby mohol výrok rozhodnutia byť určitý a vykonateľný, a aby rozsudok súdu mohol byť podkladom pre zápis v katastri nehnuteľnosti (v súlade s § 1 ods. 1, § 4 ods. 1 a § 28 zák. č. 162/1995 Z.z. o katastri nehnuteľnosti). Odvolanie žalovaných 1/, 2/ považoval za nedôvodné. Mal za nepochybné, že žalobca nadobudol rekreačnú chatu originálnym spôsobom, ktorá skutočnosť je nepochybniteľná a iba tvrdenie žalovaných 1/, 2/, že sú ako vlastníci k rekreačnej chate zapísaní na LV č. X., nestačí k preukázaniu ich vlastníckeho práva. Vlastnícke právo k nehnuteľnosti – rekreačnej chate riadne osvedčil žalobca. Stotožnil sa so záverom súdu prvého stupňa, že nebol daný dôvod na postup podľa § 150 O.s.p., keďže neboli zistené dôvody osobitného zreteľa. Žalovaní 1/, 2/ počas celého konania trvali na

svojom vlastníctve k nehnuteľnosti, hoci vedeli, že neboli vlastníkmi a svoje vlastnícke právo odvodzovali len od nesprávneho administratívneho rozhodnutia. Úspešnému žalobcovi (§ 142 ods. 1, § 224 ods. 1 O.s.p.) súd náhradu trov odvolacieho konania nepriznal z dôvodu, že si ju neuplatnil (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podali dovolanie žalovaní 1/, 2/. Namietali nesprávne právne posúdenie veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), keď spochybňovali existenciu naliehavého právneho záujmu žalobcu na požadovanom určení, nakoľko žalobca žiada o určenie vlastníckeho práva k veci, nehnuteľnosti, ktorá je od počiatku a neprerušene v jeho vlastníctve. Vyčítali odvolaciemu súdu, že si skutkové a právne nezrovnalosti ohľadne parcely č. X. osvojil, čo v konečnom dôsledku bude mať za následok, že výrok rozsudku nebude možné v katastri nehnuteľnosti zrealizovať. Žalovaní 1/, 2/ mali za to, že priznaním náhrady trov konania žalobcovi im bola odňatá možnosť pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.). Poukázali na to, že chybu v zápisoch do katastra nezavinili, počas súdnych pojednávaní deklarovali pripravenosť vyriešiť vzniknutú situáciu mimosúdne za účasti všetkých dotknutých subjektov. Priznanie náhrady trov konania žalobcovi za danej situácie je v nesúlade s právom účastníka na spravodlivý súdny proces podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky ako v protiklade so zárukou zákonnosti naplňujúcou pojem právny štát podľa čl. 1 ods. 1 Ústavy. Žiadali, aby dovolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Žalobca vyjadrenie k dovolaniu nepodal.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podali včas účastníci konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.), skúmal predovšetkým jeho prípustnosť (§ 236 a nasl. O.s.p.) a dospel k záveru, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, voči ktorému takýto opravný prostriedok nie je prípustný.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu. Podľa § 238 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej alebo potvrdzujúci rozsudok súdu prvého stupňa, avšak len vtedy, ak odvolací súd v jeho výroku vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože po právnej stránke ide o rozhodnutie zásadného významu alebo ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 (§ 238 ods. 3 O.s.p.). Dovolanie je tiež prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, v ktorom sa odchyľil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O.s.p.).

Z porovnania rozsudkov prvostupňového a odvolacieho súdu je zrejmé, že napriek použitej formulácie, odvolací súd v skutočnosti potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej, čo napokon vyplýva aj z dôvodov rozsudku odvolacieho súdu, keď tento považoval zistený skutkový stav a právne posúdenie veci súdom prvého stupňa za správne. Za zmeňujúce rozhodnutie z hľadiska prípustnosti dovolania možno považovať iba také rozhodnutie, ktorým odvolací súd vecne zmeňuje rozhodnutie súdu prvého stupňa o predmete sporu a nahrádza ho svojim iným rozhodnutím vo veci samej. V porovnaní s výrokom rozhodnutia prvostupňového súdu musí ísť o iné rozhodnutie, rozdielne vo veci samej (R 12/1994). Rozhodujúcim nie je teda formálne hľadisko, t.j. ako odvolací súd označil výrok svojho rozhodnutia, ale vecné hľadisko, t.j. či výsledkom porovnania oboch výrokov rozsudku je vyššie uvedená odlišnosť.

Z uvedeného vyplýva, že rozsudok odvolacieho súdu z hľadiska vecného je rozsudkom potvrdzujúcim, v ktorom odvolací súd nevyslovil, že je dovolanie proti nemu prípustné, ani nejde o potvrdzujúci rozsudok vo veci neplatnosti zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4, a preto dovolanie žalovaných 1/, 2/ ani podľa § 238 ods. 3 O.s.p. prípustné nie je. Dovolanie nie je prípustné ani podľa § 238 ods. 2 O.s.p. z dôvodu, že dovolací súd vo veci doposiaľ nerozhodoval.

S prihliadnutím na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 O.s.p.) skúmať vždy, či dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou zo závažných procesných väd, neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či konanie a rozhodnutie odvolacieho súdu nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/

O.s.p. Takéto vady konania ale neboli zistené a dovolateľmi (vo veci samej) ani neboli namietané.

Žalovaní 1/, 2/ ako dovolací dôvod uvádzali, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Treba uviesť, že nesprávne právne posúdenie veci (omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav) je síce relevantným dovolacím dôvodom, samo o sebe ale prípustnosť dovolania nezakladá. I keby tvrdenia dovolateľov boli opodstatnené (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), dovolateľmi vytýkaná skutočnosť by mohla mať za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozsudku odvolacieho súdu, nezakladala by ale prípustnosť dovolania. Opodstatnenosť uplatnenia dovolacieho dôvodu v zmysle § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. môže dovolací súd posudzovať len ak je tento dovolací dôvod uplatnený v procesne prípustnom dovolaní. Keďže dovolateľmi bol tento dovolací dôvod uplatnený v dovolaní, ktoré nie je prípustné, nemohol dovolací súd podrobiť napadnutý rozsudok posúdeniu z hľadiska správnosti v ňom zaujatých právnych záverov.

V danej veci žalovaní 1/, 2/ napadli dovolaním výrok rozsudku odvolacieho súdu, ktorým potvrdil výrok rozsudku súdu prvého stupňa o náhrade trov konania. Táto časť výroku rozsudku má povahu uznesenia (§ 167 ods. 1 O.s.p.) i keď je tento výrok súčasťou rozsudku odvolacieho súdu. Prípustnosť dovolania žalovaných 1/, 2/, ktoré smeruje proti výroku rozsudku odvolacieho súdu potvrdzujúcemu výrok o trovách prvostupňového konania treba preto posudzovať podľa ustanovení Občianskeho súdneho poriadku, ktoré upravujú prípustnosť dovolania proti uzneseniu odvolacieho súdu.

V ustanoveniach § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. sa uvádzajú uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým je prípustné dovolanie; v zmysle § 239 ods. 3 O.s.p. ale ustanovenia § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. neplatia, ak okrem iného ide o uznesenie odvolacieho súdu o trovách konania. To znamená, že procesná prípustnosť dovolania žalovaných 1/, 2/ smerujúceho proti výroku rozhodnutia odvolacieho súdu o náhrade trov prvostupňového konania je v preskúvanom prípade vylúčená ustanovením § 239 ods. 3 O.s.p. Vzhľadom na to by dovolanie mohlo byť procesne prípustné, len ak by v konaní došlo k niektorej z procesných väd vymenovaných v § 237 O.s.p.

S prihliadnutím na dovolacie námietky žalovaných 1/, 2/ sa dovolací súd osobitne zameril na posúdenie, či konanie nie je zaťažené vadou v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie procesne vadný postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie procesných oprávnení účastníka občianskeho súdneho konania (oprávnenia zúčastniť sa pojednávani, vyjadrovať sa k veci, navrhovateľ dôkazy, podať opravný prostriedok alebo vyjadrenie a pod.).

Súd prvého stupňa rozhodnutie o trovách konania založil na aplikácii § 142 ods. 1 O.s.p., riadiac sa zásadou úspechu účastníkov v konaní, keď žalobca bol v konaní úspešný. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu možno vyvodit', že dovolací súd považoval aplikáciu tohto ustanovenia za správnu.

Dovolacia námietka žalovaných 1/, 2/, že v konaní pred odvolacím súdom došlo k procesnej vade konania zakladajúcej prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O.s.p., sa z rozhodujúceho obsahového hľadiska netýka procesného postupu súdu, ale tej zložky činnosti súdu v občianskom súdnom konaní, pri ktorej na základe priebehu a výsledkov konania volí právnu normu, ktorú bude pri rozhodovaní aplikovať, zvolenú normu aplikuje, bližšie interpretuje a prijíma svoje právne závery o posudzovanej veci. Námietka, že súd nesprávne aplikoval určité ustanovenie zákona alebo že podal jeho nesprávnu interpretáciu, je vo svojej podstate námietkou, že súd svoje rozhodnutie založil na nesprávnom právnom posúdení veci. Nesprávne právne posúdenie ale nie je vadou konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Nesprávne právne posúdenie veci je relevantným dovolacím dôvodom, ktorý ale prípustnosť dovolania nezakladá.

Z dôvodov vyššie uvedených dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že procesnú prípustnosť dovolania žalovaných 1/, 2/ nemožno vyvodit' z § 238 O.s.p., § 239 O.s.p. a ani z § 237 O.s.p. Vzhľadom na to ich dovolanie odmietol podľa § 243b ods. 5 O.s.p. a § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. So zreteľom na odmietnutie dovolania sa nezaoberal vecnou správnosťou napadnutého rozhodnutia.

O náhrade trov dovolacieho konania dovolací súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p. (s použitím analógie) v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p., keď neboli dané dôvody pre použitie § 146 ods. 2 O.s.p., pretože žalobcovi v súvislosti s dovolacím konaním žiadne trovy nevznikli.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 20. apríla 2011

JUDr. Eva S a k á l o v á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková